

Varför ska vi sortera vårt avfall?

Sveriges riksdag har satt som mål att lämna över ett samhälle till nästa generation där våra stora miljöproblem är lösta. En del av målet är att vi ska leva med en avfallshandling som inte skadar vår hälsa och som sparar på jordens resurser. Målet är att mängden avfall inte ska öka och att material och energi i avfallet ska tas till vara i bästa möjliga mån. Då både konsumtion och mängden avfall ökar varje år behöver alla bli bättre på återvinning; hushåll, restauranger, företag, förskolor och skolor.

När nya produkter tillverkas används material från naturen. Plast består av råolja och naturgas, metall utvinns från malmer, pappersmassa tillverkas av trä och glas produceras av sand, soda och kalk. Naturens resurser är fantastiska, men tyvärr inte oändliga. Någon gång kommer de att ta slut och därför ska vi vara rädda om det material vi har. Förutom hotet om att våra naturprodukter sinar minskar vi utsläppen av växthusgaser och koldioxid på vår jord. Vi sparar också mycket energi och pengar på att återvinna.

Enkelt att sortera rätt sak på rätt plats

I den nya återvinningsstationen Miljönären finns flera olika kärl som gör sopsortering så enkel och smidig som möjligt.

Övrigt avfall som sorteras

Farligt avfall är det absolut viktigaste att sortera rätt. I skolan kan det handla om exempelvis lysrör, glödlampor, färg, lösningsmedel och batterier. Om farligt avfall slängs i soppåsen finns det risk för att de farliga ämnena sprids i naturen och skadar både människor och djur. Farligt avfall kan lämnas i skolans miljörum.

Elavfall lämnas till återvinningscentralen. Det innehåller en hel del farliga ämnen, men ofta också guld, silver och koppar. Plast, metall, glas och andra material som kan finnas i elavfallet separeras och åter-

vinns var för sig. Det sparar både energi och naturresurser. Som elavfall räknas allt med sladd och som drivs med batterier eller kan laddas i eluttag.

Grovavfall lämnas till återvinningscentralen. Rena träprodukter kan flisas och användas som bränsle. Sten och grus kan i vissa fall användas som fyllnadsmaterial när man bygger parkeringsplatser och liknande. Som grovavfall räknas till exempel gamla, trasiga möbler eller andra saker som inte går att återanvända.

Trasiga kläder och skor lämnas till återvinningscentralen. Kläder som fortfarande är hela och i användbart skick ska i första hand lämnas till second hand eller säljas vidare.

Konsumera rätt, återanvänd och återvinn

För att vi ska nå ett långsiktigt hållbart samhälle är det viktigt att vi alla börjar tänka miljömedvetet. Vi behöver fundera på hur vi konsumerar, hur vi återanvänder material och även se till att vi sopsorterar rätt.

- Tänk på hur du konsumerar. Mycket är inte alltid bättre.
- Köp produkter av bra kvalitet, de håller längre och är då bättre för miljön.
- Sälj eller ge bort användbara och hela saker till någon annan som får glädje av dem.
- Laga eller bygg något nytt av det gamla eller trasiga materialet.
- Återvinn alla dina förpackningar genom att sortera dem rätt. Då har du bidragit till att vi använder naturens resurser smart, får en bättre miljö och ett långsiktigt hållbart samhälle.

Pappersförpackningar och kartong kan återvinnas upp till sju gånger. Det går bara åt en tredjedel energi när vi återvinner jämfört med om vi producerar nytt. I din livsmedelsbutik är var tredje pappersförpackning tillverkad av återvunna pappersförpackningar. Hit räknas till exempel äggkartonger, mjölkförpackningar, presentpapper och tomma toapappersrullar.

Tänk på att vika ihop förpackningarna, då minskas transporterna och på det sättet även koldioxidutsläppen.

Matavfall som sorteras använder vi till att göra biogas och biogödsel. Med gasen som produceras från en grön påse kan en bil åka cirka 2,5 km. Biogödsel används på åkrar och i skogsbruk. De innehåller alla näringsämnen som behövs för att odla nya grödor. I gröna påsen slänger du alla gamla rester, så som äggskal, bananskal, fiskrens och även hushållspapper.

Tänk på att inte slänga matavfall i restpåsen. Matavfallet blir väldigt varmt när det bryts ner och kan leda till bränder på återvinningsanläggningen.

Brännbart skickas till förbränning och blir fjärrvärme och energi. I Södertälje sorteras 16 500 ton brännbart från hushåll och skolor årligen. Det räcker till att värma 4 500 lägenheter under ett år och till att förse 800 villor med hushållsel. Som brännbart räknas sådant som inte är förpackningar; till exempel diskborstar, kuvert, post-its och inbundna böcker.

Tänk på att slänga alla sopor i väl förslutna påsar, inget löst material får ligga i sopkärlet.

Plastförpackningar kan återvinnas upp till sju gånger innan de blir gamla. När vi återvinner plasten minskas utsläppen av koldioxid och giftiga ämnen. 26 procent av alla plastförpackningar återvinns till ny plast. För att producera 1 kilo plast används 2 liter råolja. Som plastförpackning räknas till exempel tomma flaskor, plastpåsar och frigolit.

Tänk på att grovavfall som hinkar, backar och liknande material av plast inte får sorteras som plastförpackning.

Returpapper och tidningar

Tidnings- och returpapper kan återvinnas upp till sju gånger innan pappersfibrerna är oanvändbara. Då används de istället för att producera toalettpapper. Genom att återvinna ett ton returpapper sparar vi ungefär 14 träd. Som returpapper räknas gamla tidningar, broschyrer, reklamblad, kontorspapper och pocketböcker.

Tänk på att post-its och kuvert ska slängas i restpåsen. Klistret kan förstöra återvinningsprocessen.

Metall- förpackningar

Metallförpackningar kan återvinnas hur många gånger som helst. Beroende på metall kan vi spara mellan 75 – 95% energi jämfört med att bryta ny malm och tillverka nya produkter. Med metallen från alla kapsyler skulle vi kunna tillverka 2 200 personbilar varje år. Som metallförpackning räknas konservburkar, kapsyler, värmeljushållare och aluminiumfolie.

Tänk på att trycka ihop förpackningarna och på att ta bort veken i värmeljusen.

Färgat och ofärgat glas

Glasförpackningar kan återvinnas i all oändlighet. I skolans miljörum separeras det färgade och ofärgade glaset. När vi återvinner sparar vi 20 procent energi jämfört med om vi tillverkar nytt. I Sverige återvinns ungefär 93 procent av de 186 000 ton glasförpackningar som finns på marknaden. Hit räknas tomma glasburkar och flaskor.

Tänk på att porslin, dricksglas och spegelglas ska slängas väl förpackat i restpåsen.

Pantflaskor/ -burkar

Pantflaskor/ -burkar som återvinns sparar energi och minskar nedskräpningen. Fem pantade burkar motsvarar fyra timmars datoranvändning och två timmars standbytid. Pant betalar du när du handlar för att sedan få tillbaka pengarna när du pantar burkarna och flaskorna. De kan då återvinnas till nya förpackningar. Vill du panta själv gör du det enkelt på din närmaste livsmedelsbutik.